

vsi dobro poznate. Pri tej rastlini zapazimo, da odnaša iz njenega golega, blazinastega koška tudi najmanjši vetrič njene kodelice daleč naokolo in skrbi na ta način za razmnoževanje le sicer kot plevel znane, a vseeno koristne, užitne rastline.

Navadna ivanjščica cvete prav pogostno po tratah, travnikih in pašnikih, kjer je časih vse belo njenih cvetov. Pa tudi po njivah, zlasti med žitom in deteljo se večkrat naseli. Tu pa jo kmetovalec kaj nerad vidi ter jo kot plevel, če le more, iztreblja. Povem vam pa, da jo kot tako le kmetovalec med žitom nerad vidi, v resnici pa se je ona človeškemu srcu tako prikupila, da jo ima izmed vseh rožnikovih cvetočih rastlin najrajši. Nobeni rožnikovi cvetici ne delamo krivice, če prisodimo kresnici prvo in najodličnejše mesto izmed vseh v mesecu juniju cvetočih cvetic. —

Med tem opisovanjem se je solnce že skrilo za bližnje gore, in nastal je večer. Otroci so le težko čakali veselega trenutka, ko jim zagori njihov kres v vsi krasoti. A le počasi se je pomikalo kolo časa dalje tako, da so postali več ali manj nestrpni. Okolo kresa so se pa jeli polagoma zbirati tudi njih roditelji in drugi vaščani, da prisostvujejo temu nedolžnemu, otroškemu veselju in pospremijo po končani zabavi svoje otročiče domov. Točno ob osmi uri je zažarel kres, in kmalu na to se jih je videlo tudi po vseh gričih in hribih. A tudi gore niso ostale osamljene. Po vseh in tudi na najvišjih, kar jih je bilo v obližju Krčevine, so mogočno spenjali kresovi svoj plamen proti temnemu nebeškemu svodu. Ko so se otroci nagledali kresov, so nato posedli s svojimi roditelji krog svojega kresa ter se ob živahnem popevanju krasnih slovenskih narodnih pesmi radovali lepega in pomembnega večera. Le prehitro je potekala ura za uro. Kres je pogorel, in treba jim je bilo odriniti proti domu. Ume se, da so se vsi prav zadovoljni in srečni vračali domov, premišljali še dolgo v posteljah o lepem kresnem večeru, dokler jih ni sladki sen zazibal v najlepše sanje o prelepi kresni noči.

Podlesna veternica.

Spisal Avguštin Šabec.

(Konec.)

Ogovorili smo že, da je vsaki rastlini solnčna svetloba in gorkota neobhodno potrebna. Ker raste podlesna veternica pod drevjem in grmovjem, ji časih, zlasti če je dobilo drevje in grmovje že zopet svojo lepo zeleno obleko, glede zadostne solnčne svetlobe gre kaj trda. Pri tem ji priskočijo njeni razmeroma veliki listi na pomoč. Ker so ti listi v primeri z vso rastlino jako veliki, morejo toliko svetlobe posrkati vase, da ta popolnoma zadostuje za neznatno rastlinico.

Podlesna veternica raste prav pogostoma po gozdih, logih, pod grmovjem in po travnikih, ki se nahajajo v bližini gozdov ali jih pa ti obdajajo.

Cvete meseca aprila in maja, časih tudi že sušca in ji je z naštopom poletja življenje pri kraju.

Čudno se vam bo zdelo, a resnica je, da je tudi ta lepa cvetka škodljiva, da, naravnost strupena rastlina. Pri nji se pokažejo vsi tisti nasledki kot pri drugih strupenicah, le v manjši meri.

Živini je ta rastlina posebno nevarna, in če se je je preveč najedla, celo smrtnonevarna. V tem nas naj uveri ta-le slučaj:

Pastir je pasel svojo živino na vaškem pašniku. Ker je bilo še zgodaj spomladi — meseca malega travna — je bilo na pašniku še prav malo paše. Pastir pa je hotel na vsak način svojo živino napasti dositega, zato je odgnal vso čredo na njihov, v bližnjem gozdu se nahajajoč travnik, na katerem je tačas cvetelo že prav mnogo podlesnih veternic. Kako se jih je pastir zveselil v nadi, da se njegova čreda danes dodobra naje in napase, Ta deček je hotel le živinici dobro in je tedaj delal z najboljšim namenom. Toda, žal, škodljivosti podlesne veternice ni poznal. Ta njegova nevednost pa bi bila kmalu vzrok, da bi bil njegov gospodar ob vso živino. Živinici so se jele zaradi uživanja veternic šibiti noge, tresla se je po vsem životu, a odpadki so bili krvavi. Le živinozdravnikovi spretnosti je pripisati, da gospodar ni bil ob vso živino.

Tako hud, naravnost nevaren vpliv ima veternica na živino. Pa tudi na človeka kvarno vpliva, zato je ne devljajte nikdar v usta.

Dobro vem, da s tem mojim popisom še niste popolnoma zadovoljni in da še nečesa pričakujete od mene. Obljubil sem vam namreč, da vam h koncu svojega popisa povem, čemu sem prisodil podlesni veternici, ki ima, *zlasti kar se tiče cvetja v tem mesecu, obilo tekmecev; prvo mesto med aprilovimi cvetkami.* Vzrok moje trditve tiči v tem, da je podlesna veternica med vsemi cveticami, kar jih cvete v aprilu, najbolj razširjena cvetka in ga ni skoro kraja v naši domovini, kjer bi ne poznali te ljubke cvetke. Reš je sicer, da se ponašajo druge njene sovrstnice z lepšimi cvetovi, a teh ni dobiti povsod. Podlesna veternica pa nas — kamorkoli pridemo — s svojim rožnatim, bingljajočim cvetom prijazno pozdravlja kot bi se nam hotela klanjati. Če upoštevamo poleg tega še čudoviti njen ustroj v zemlji, s katerim si v mnogih bojih pomaga v življenje, mislim, da ne storimo drugim, istočasno cvetočim cvetkam krivice, če prisodimo podlesni veternici časten naziv — kraljice aprilovega cvetja.

